

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie szóstym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Wykonywanie działań didżeja

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2025-01-16

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do autorskiego miksowania i prezentowania muzyki na żywo podczas różnych imprez i programów. Przygotowuje repertuar, konfiguruje i użytkuje sprzęt wykorzystywany w pracy didżeja. Podczas odtwarzania nagrań wykorzystuje różne techniki miksowania utworów. W swojej działalności posługuje się wiedzą z obszaru prawa autorskiego oraz przestrzega przepisów BHP. Osoba posiadająca kwalifikację może znaleźć zatrudnienie m.in. w klubach muzycznych i rozgłośniach radiowych.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Zainteresowanymi uzyskaniem kwalifikacji mogą być: osoby pracujące w charakterze DJ-ów, które są zainteresowane potwierdzeniem swoich umiejętności zawodowych w tym zakresie; dziennikarze muzyczni; absolwenci szkół muzycznych; absolwenci szkół wyższych na kierunkach muzycznych; konferansjerzy; artyści; menedżerowie klubów muzycznych, restauracji, hoteli; akustycy; nauczyciele muzyki.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Brak warunków

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację może znaleźć zatrudnienie w: - klubach muzycznych; - rozgłośniach radiowych; - stacjach telewizyjnych; - studiach nagraniowych; - studiach produkcyjnych i postprodukcyjnych; - domach kultury; - centrach rozrywki; - restauracjach, hotelach; - serwisach muzycznych.

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Bezterminowy

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Zgodnie z raportem "Policzone i Policzeni. Artyści i Artystki w Polsce", na polskim rynku pracy w 2018 roku było 2030 osób wykonujących zadania didżeja (1). Notowany od lat `90 wzrost liczby powstających klubów muzycznych, zastępowanie zespołów muzycznych DJ-em, rosnąca fala popularności DJ-a i łatwość w dostępie narzędzi pracy spowodowały lawinowy wzrost zainteresowania tym zajęciem. Stowarzyszenie Didżejów Licencjonowanych zaobserwowało, że obecnie liczba osób wykonujących zadania didżejów jest znacznie wyższa. Ten stan zawdzięczamy pojawieniu się wielu nieprzygotowanych do pracy na stanowisku didżeja osób, które traktują to zajęcie jako dodatkowy model zarobkowy, bez konieczności walidacji i certyfikowania umiejętności, co jest spowodowane brakiem formalnych możliwości uzyskania kwalifikacji w tym obszarze. Ze względu na rodzaj czynności, możliwości, jakie daje nowoczesny sprzęt oraz muzyczny efekt końcowy, didżej przejawia znamiona osoby o statusie twórcy opracowania muzycznego. Potwierdza to również treść korespondencji z Departamentem Narodowych Instytucji Kultury MKiDN z 16.08.22: "W obszarze prawa autorskiego wydatuje się ugruntowany pogląd, że rezultat czynności wykonywanych przez DJ-a może zostać zakwalifikowany jako opracowanie "miksowanych" utworów (tak np. Sąd Najwyższy w wyroku z 5 marca 2002 r. II KKN 341/99), w konsekwencji czego może być mu przyznany status twórcy takiego opracowania. Każdorazowo muszą być jednak badane przesłanki powstania utworu określone w art. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych". Badania (2) Uniwersytetu SWPS pokazują, że 76,3% polskich didżejów jest przekonana, że wykonuje pracę artystyczną, ale aż 90,1% spośród nich nie posiada wykształcenia artystycznego (3). W tym kontekście kwalifikacja rynkowa wydatuje się narzędziem niezbędnym, umożliwiającym potwierdzenie kompetencji i generującym potrzebę zdobywania umiejętności zawodowych. Włączenie przedmiotowej kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji przyczyni się do standaryzacji poziomu pracy na stanowisku polskiego didżeja. Potwierdzenie posiadanych umiejętności w ramach proponowanej kwalifikacji będzie sprzyjało zmniejszeniu liczby "zawodowych amatorów", zwiększeniu świadomości konieczności ochrony praw autorskich, a przede wszystkim praw pokrewnych. Podniesie świadomość o niebezpieczeństwie na stanowisku pracy pod napięciem elektrycznym. Potrzebę włączenia kwalifikacji do ZSK potwierdzają wyniki ankiet przeprowadzonych przez Stowarzyszenie Didżejów Licencjonowanych wśród osób wykonujących działania DJ-a (2023 rok, n=156) oraz korzystających z usług DJ-ów (2023, n=79). Na pytanie "Co Twoim zdaniem jest najważniejsze podczas występu DJ-a"? niemal 70% ankietowanych odpowiedziało, że ważny jest zarówno dobór repertuaru, jak i technika miksowania, jak też

kontakt z publicznością. Niemal 99% ankietowanych uznało, że DJ-e powinni podnosić swoje umiejętności, a 56% chciałoby nabywać nowe umiejętności. Niemal 47% ankietowanych DJ-ów opowiedziało się za potrzebą wprowadzenia egzaminów dla DJ-ów, jeśli miałyby to wpływ na obecną sytuację na rynku pracy. Jednocześnie 57% uznało, że chciałoby posiadać ministerialne certyfikaty DJ-a odpowiadające standardom europejskim. Osoby korzystające z usług DJ-ów uznały, że ma dla nich znaczenie doświadczenie DJ-a grającego w klubie (43% "bardzo duże", 40% - "duże"). Ponad 86% ankietowanych jest gotowa zapłacić więcej za bilet do klubu, jeśli wiąże się to z wyższą jakością usług. Jednocześnie niemal 94% uznało, że opuści klub, jeśli poziom występującego DJ-a będzie niski. Wyniki pokazują, że z jednej strony DJ-e zainteresowani są podnoszeniem i potwierdzaniem swoich umiejętności, z drugiej uczestnicy imprez oczekują wysokiej jakości usług świadczonych przez DJ-ów. (1) "Policzone i Policzeni. Artyści i Artystki w Polsce", Uniwersytet SWPS 2020, Tabela 4. Szacunkowe liczebności bezwzględne wg zawodów (2018) (2) "Policzone i Policzeni. Artyści i Artystki w Polsce", Uniwersytet SWPS 2020, Tabela Z.1. Kim w sensie zawodowym Pan/i się czuje? (w %) (3) "Policzone i Policzeni. Artyści i Artystki w Polsce", Uniwersytet SWPS 2020, Tabela Z.4. Wykształcenie artystyczne w zawodach (w %)

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

W ZRK widnieją kwalifikacje ze szkolnictwa branżowego, przyporządkowane do branży audiowizualnej (AUD). Kwalifikacje cząstkowe: Obsługa sceny (AUD.06); Realizacja nagłośnień (AUD.07); Montaż dźwięku (AUD.08); Realizacja nagrań dźwiękowych (AUD.09); kwalifikacje pełne: Technik realizacji nagrań (352123) oraz Technik realizacji nagłośnień (352124). Żadna z ww. kwalifikacji nie odnosi się wprost do działań wykonywanych przez didżeja. Niemniej wnioskowana kwalifikacja jest zbliżona do kwalifikacji "Realizacja nagłośnień", "Realizacja nagrań dźwiękowych", "Technik realizacji nagrań" oraz "Technik realizacji nagłośnień" w odniesieniu do efektów uczenia się dotyczących doboru i użytkowania urządzeń dźwiękowych, wykonywania nagłośnienia oraz miksowania dźwięku. Uczniowie i absolwenci szkół branżowych i techników mogą być zatem zainteresowani potwierdzeniem wnioskowanej kwalifikacji. Na uczelniach wyższych oferowane są kierunki studiów: Muzyka w mediach i produkcja muzyczna; Produkcja muzyczna i realizacja dźwięku; Reżyseria dźwięku. Część efektów uczenia się zawartych we wszystkich zestawach może być osiągnięta w toku studiów na ww. kierunkach, jednak osiąganie efektów uczenia się zdefiniowanych dla niniejszej kwalifikacji w toku studiów uwarunkowane jest doбором treści kształcenia przez poszczególne uczelnie oraz poziomem przygotowania praktycznego absolwentów.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

I. Weryfikacja

1. Metody wykorzystywane podczas weryfikacji:
1) wywiad swobodny;
2) wywiad ustrukturyzowany;
3) obserwacja w warunkach symulowanych;
4) obserwacja w warunkach rzeczywistych;
5) analiza dowodów i deklaracji.

2. Zasoby kadrowe
Komisja walidacyjna składa się z minimum 5 osób, w tym z przewodniczącego komisji. Członkowie komisji walidacyjnej spełniają łącznie następujące warunki, z tym że każdy z członków komisji spełnia minimum jeden z warunków:
1) posiada minimum 10-letnie doświadczenie w prowadzeniu działań didżeja zdobyte w ciągu ostatnich 20 lat;
2) jest finalistą lub laureatem ogólnopolskiego konkursu

didżejskiego;
3) posiada minimum 5 lat rezydentury w klubie muzycznym;
4) przeprowadził minimum 120 godzin szkoleń z zakresu opisanego w kwalifikacji.

3. Warunki organizacyjne i materialne
Instytucja certyfikacyjna musi zapewnić:
1) pomieszczenie o minimalnej powierzchni 30 m² z doprowadzoną energią elektryczną;
2) wyposażenie umożliwiające instalację sprzętu, nagłośnienie wraz z okablowaniem adekwatne do wielkości pomieszczenia, sprzęt muzyczny wraz z okablowaniem, tj. mikser, źródła dźwięku, mikrofon, bazę zawierającą minimum 50 utworów do wykorzystania przy konstrukcji seta. Kandydat może na potrzeby walidacji skorzystać z bazy utworów udostępnionej przez instytucję certyfikującą lub z własnej bazy utworów pozyskanych legalnie. Instytucja certyfikująca nie zapewnia kandydatowi słuchawek.

II. Identyfikowanie i dokumentowanie
Nie stawia się wymagań dotyczących tego etapu.

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2024-12-27 r. w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej >Wykonywanie działań didżeja< do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2025-01-16 r., poz. 48)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2025-04-25

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

190

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2035-01-16

Kod dziedziny kształcenia

212 - Muzyka i sztuki sceniczne

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

59.2 - Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

14135

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

Wniosek Stowarzyszenia Didżejów Licencjonowanych został skierowany do konsultacji środowiskowych do 9 podmiotów tj: RMF FM Maxx, Radio Rekord, Radio ZET, Polskie Radio Łódź, Polskie Radio Program I, Polskie Radio Program II, Polskie Radio Program III, DJ Union-Robert Gruszczyński, Grupa

Radiowa Time. Ponadto informacja o rozpoczęciu konsultacji środowiskowych pojawiła się na stronie ZSK. W konsultacjach do 8 grudnia 2024 r. (przedłużony termin do 31 grudnia 2024 r.) wypowiedział się jeden podmiot tj. Radio Łódź reprezentowany przez dziennikarza muzycznego i prezentera radiowego Piotra Stańczyka. Głos był pozytywny. Podkreślił on konieczność jak najszybszego wprowadzenia przedmiotowej kwalifikacji, która pozwoli wyłonić spośród wielu amatorów osoby z odpowiednimi umiejętnościami podejmujące profesjonalnie pracę w charakterze didżeja i prezentera muzycznego.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

1) osoba posiadająca kwalifikację "Wykonywanie działań didżeja" jest przygotowana do autorskiego miksowania i prezentowania muzyki na żywo podczas różnych imprez i programów; 2) przygotowuje repertuar, konfiguruje i użytkuje sprzęt wykorzystywany w pracy didżeja; 3) podczas odtwarzania nagrań wykorzystuje różne techniki miksowania utworów; 4) w swojej działalności posługuje się wiedzą z obszaru prawa autorskiego oraz przestrzega przepisów BHP.

Zestawy efektów uczenia się

1) Podstawy wykonywania zadań didżeja

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Charakteryzuje prawa autorskie w Polsce dotyczące utworów muzycznych i ich wykorzystania

Kryteria weryfikacji:

- a. wskazuje akty prawne regulujące wykorzystanie utworów muzycznych w odniesieniu do miejsca wykonania utworu,
- b. wskazuje legalne źródła pozyskiwania utworów do publicznego odtwarzania,
- c. rozróżnia rodzaje licencji, na podstawie których udostępnione jest nagranie, oraz pola ich eksploatacji,
- d. omawia zobowiązania didżeja wobec organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

2. Stosuje zasady BHP

Kryteria weryfikacji:

- a. przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- b. omawia rodzaje zagrożeń występujących w miejscu pracy didżeja;
- c. omawia zagadnienia dotyczące aspektów zdrowotnych pracy w hałasie;
- d. reaguje na niespodziewane sytuacje.

2) Miksowanie muzyki

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Przygotowuje stanowisko pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. nazywa sprzęt na stanowisku pracy didżeja np. mikser, źródła dźwięku, mikrofon, kontroler, słuchawki;
- b. sprawdza stan techniczny sprzętu;
- c. podłącza sprzęt;
- d. lokalizuje usterki sprzętu;
- e. reaguje na usterki.

2. Obsługuje sprzęt

Kryteria weryfikacji:

- a. ustawia poziom sygnału i brzmienie mikrofonu;
- b. ustawia poziom sygnału wejściowego pozostałych urządzeń i sygnału wyjściowego.

3. Gra zestawienie utworów (set muzyczny)

Kryteria weryfikacji:

- a. przygotowuje spójny stylistycznie repertuar;
- b. konstruuje spójny set muzyczny, wykorzystując znajomość budowy utworów muzycznych m.in. intro, outro;
- c. odtwarza utwory przy wykorzystaniu sprzętu elektronicznego, m.in. odtwarzaczy, miksera;
- d. miksuje (scratchuje, łączy) utwory bez systemów elektronicznego wspomaganie, nie dopuszczając do zjawiska kakofonii;
- e. stosuje techniki miksowania;
- f. utrzymuje ciągłość grania.

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

#	Instytucje certyfikujące (IC)	Instytucje walidujące
1	Stowarzyszenie Didżejów Licencjonowanych	
2	DJ Promotion Piotr Gryglewicz	

Wnioskodawca:

Stowarzyszenie Didżejów Licencjonowanych

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego